

Nieuwsbrief Signaleringscommissie LOSR

LinkedIn
Meld je aan bij de
groep 'sociaal
raadsliedenwerk'
[Klik hier!](#)

24 januari 2011
nummer 10

Deze nieuwsbrief voor sociaal raadslieden van de LOSR verschijnt zodra er actuele ontwikkelingen of signalen zijn. De redactie van de nieuwsbrief bestaat uit de leden van de landelijke signaleringscommissie.

Stuur 'm door naar je collega!

Contactpersoon redactie: [Sandra Wolfsen](#)

Inhoud

- Wijzigingen systeem gesubsidieerde rechtsbijstand
- Kamervragen: Geen huurtoeslag door papieren inkomen
- Te lage beslagvrije voet voor verpleegde en verzorgde
- Overleg LOSR met de Belastingdienst Toeslagen
- Wijziging samenstelling signaleringscommissie

Wijzigingen systeem gesubsidieerde rechtsbijstand

Begin 2010 is de strijdwaarde voor het recht op gesubsidieerde rechtsbijstand (de zogenaamde toevoeging) verhoogd van 180 euro naar 500 euro. Om het beroep op gesubsidieerde rechtsbijstand verder terug te dringen wordt nog een aantal wijzigingen doorgevoerd.

1) Korting op eigen bijdrage bij een verwijzing door het Juridisch Loket

De eigen bijdrage voor rechtsbijstand wordt verhoogd, terwijl tegelijk een korting van 50 euro wordt ingevoerd voor een verwijzing door het Juridisch Loket.

De achterliggende gedachte is dat het Juridisch Loket als filter fungeert waardoor juridische procedures beperkt blijven tot de noodzakelijke.

Sociaal raadslieden verwijzen echter net zo verantwoord door naar de advocatuur: pas nadat vaak eerst geprobeerd is om geschillen via bemiddeling en/of bezwaar op te lossen. De LOSR vindt daarom dat de sociaal raadslieden net als het Juridisch Loket de mogelijkheid behoren te krijgen om cliënten met die korting op de eigen bijdrage naar de advocatuur te verwijzen.

2) Afschaffen bijzondere bijstand voor eigen bijdrage rechtsbijstand

Een tweede wijziging betreft het afschaffen van de mogelijkheid om bijzondere bijstand te verstrekken voor de eigen bijdrage rechtsbijstand. Doel van deze wijziging is de drempel om procedures aan te gaan te verhogen. Daarvoor was ook de 'eigen bijdrage' oorspronkelijk al bedoeld.

Dit kan echter nare gevolgen hebben voor cliënten die door de sociale dienst verplicht worden te procederen over een voorliggende voorziening, zoals alimentatie. Ook heeft het gevolgen voor mensen bij wie beslag op inkomen is gelegd.

Voor het recht op bijzondere bijstand is immers het inkomen waarover je *feitelijk* kunt beschikken bepalend, waardoor in deze situatie bijzondere bijstand voor de eigen bijdrage verstrekt kan worden. Met deze wijziging is dat niet meer mogelijk.

De LOSR heeft een brief naar de vaste 2^e Kamercommissie voor Justitie en Veiligheid

gestuurd, om te pleiten voor de filterfunctie van sociaal raadslieden, zodat zij een vergelijkbare positie als het Juridisch Loket krijgen. Ook wijst de LOSR in de brief op de onbillijke effecten van het afschaffen van de mogelijkheid om bijzondere bijstand voor de eigen bijdrage rechtsbijstand te verstrekken.

Naar aanleiding van de brief zijn ook Kamervragen gesteld. Helaas met een teleurstellend resultaat. Zie de hieronder vermelde link.

Wanneer sociaal raadslieden vanwege de korting op de eigen bijdrage eerst naar het Juridisch Loket moeten verwijzen is dat onzinnig en dubbel werk. Om dit te voorkomen zal de LOSR proberen om met het Juridisch Loket tot afspraken te komen.

Meer informatie:

- [Brief LOSR ontwerpbesluit eigen bijdrage rechtsbijstand](#)
- [Kamervragen over het Besluit eigen bijdrage rechtsbijstand](#)
- [Ontwerpbesluit eigen bijdrage rechtsbijstand](#)
- Contactpersonen [Hannah Oberzaucher](#), [Ingrid Phillips](#) en [Ernst Radius](#)

Kamervragen: Geen huurtoeslag door papieren inkomen

De Wet op de huurtoeslag kent een aantal bijzondere situaties op grond waarvan inkomensbestanddelen of medebewoners buiten beschouwing kunnen blijven. Zo kan een nabetaling, indien aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan, buiten beschouwing blijven.

In het rapport 'Toeslag of tegenslag?' maakten we al melding van het probleem dat de regeling niet voorziet in een oplossing voor het zogenaamde 'papieren inkomen'.

Voorbeeld: *Per 1 november 2008 vraagt cliënt een uitkering aan. De sociale dienst verstrekt eerst voorschotten en pas in januari 2009 vindt de definitieve toekenning van de uitkering plaats. De voorschotten die betaald zijn in november en december 2008, worden fiscaal toegerekend aan het jaar 2009. Dit heeft tot gevolg dat de Belastingdienst/Toeslagen over 2009 ongeveer € 700 minder huur- en zorgtoeslag verstrekt. Wanneer de cliënt in 2008 een minimuminkomen heeft wordt dit niet gecompenseerd door een hogere toeslag over 2008.*

In dit voorbeeld is echter geen sprake van een echte nabetaling maar van een papieren inkomen. Het inkomen is immers ontvangen in 2008, maar wordt op papier toegerekend aan 2009. Een situatie die nog schrijnender is dan een nabetaling, want er is geen sprake van extra draagkracht.

Spekman en Monasch hebben hierover Kamervragen gesteld. De reactie van de minister is teleurstellend: in plaats van de gevraagde uitbreiding wil de minister de regeling voor bijzondere situaties nu afschaffen. Dit onder de noemer 'vereenvoudiging van de huurtoeslag en harmonisatie met de andere toeslagen'.

Meer informatie:

- [Beantwoording kamervragen: geen huurtoeslag door papieren inkomen](#)
- [Column Sociaal Totaal: Geen huurtoeslag door papieren inkomen](#)
- [LOSR-rapport 'Toeslag of tegenslag?'](#)
- [Achtergrondinfo bijzondere situaties huurtoeslag](#)

Te lage beslagvrije voet voor verpleegde en verzorgde

Voor verpleegden en verzorgden die in een inrichting verblijven gelden aparte normen voor de beslagvrije voet. Deze zijn afgeleid van de zogenaamde zak- en kleedgeldnorm.

In [art. 475d lid 4 Rv](#) staat:

Indien de schuldenaar ter verzorging of verpleging in een daartoe bestemde inrichting is opgenomen bedraagt de beslagvrije voet de prijs die is verschuldigd voor verzorging dan wel verpleging. De beslagvrije voet wordt verhoogd met tweederden van de bijstandsnorm genoemd in artikel 23 van de Wet werk en bijstand.

In **art. 23 WWB** staat:

1. Bij een verblijf in een inrichting is de norm per kalendermaand, indien het betreft:
 - a. een alleenstaande of een alleenstaande ouder: € 292,57
 - b. gehuwden: € 455,06.
2. Het bedrag van de norm, bedoeld in het eerste lid, wordt verhoogd met:
 - a. voor een alleenstaande of een alleenstaande ouder € 45,00
 - b. voor gehuwden € 83,00.
3. Indien een van de gehuwden in een inrichting verblijft, is de norm de som van de normen die voor ieder van hen als alleenstaande of alleenstaande ouder zouden gelden.

Op de website van de KBvG stonden te lage beslagvrije voet normen vermeld, namelijk tweederde van het bedrag genoemd in art. 23 lid 1 WWB:

- alleenstaande ouder of alleenstaande 195,05 euro (= 2/3 van 292,57 euro)
- echtpaar 303,37 euro (= 2/3 van 455,06 euro)

Deze bedragen zijn niet juist want art. 475d lid 4 Rv verwijst naar art. 23 WWB en niet naar art. 23 lid 1 WWB.

Voor de juiste berekening van de beslagvrije voet zijn twee interpretaties mogelijk:

Methode A (grammaticale interpretatie):

Volgens een letterlijke interpretatie van art. 475d lid 4 Rv moet tweederde genomen worden van het bedrag genoemd in art. 23 WWB. Dit betekent:

- alleenstaande ouder of alleenstaande 225,05 euro = 2/3 van (292,57 euro + 45 euro)
- echtpaar 358,71 euro = 2/3 van (455,06 euro + 83 euro)

Methode B (wethistorische interpretatie):

Uit de totstandkoming van art. 23 lid 2 WWB blijkt dat de bijstandsnorm met de normpremie wordt verhoogd, omdat anders de premie ziektekostenverzekering niet betaald kan worden. Het ligt dan voor de hand om bij de beslagvrije voet de volledige normpremie mee te nemen. Dit betekent:

- alleenstaande ouder of alleenstaande 240,05 euro = (2/3 van 292,57 euro) + 45 euro;
- echtpaar 386,37 euro = (2/3 van 455,06 euro) + 83 euro.

Bij de berekening van het vrij te laten bedrag voor de wsnp wordt deze methode gehanteerd. Zie de [vtlb-calculator](#).

De LOSR heeft de te lage beslagvrije voet aangekaart bij de KBvG. Inmiddels zijn de normen aangepast conform methode A.

Overleg LOSR met de Belastingdienst Toeslagen (BDT)

Een vertegenwoordiging van de landelijke signaleringscommissie LOSR, de subcommissie 'rood', heeft 17 november jl. voor de tweede keer dit jaar overleg gehad met het hoofdkantoor van de Belastingdienst Toeslagen in Utrecht.

De volgende knelpunten in verband met verrekening van Toeslagen werden aan de orde gesteld:

1. te snel overgaan tot verrekening:

Dit probleem doet zich vooral voor als een bezwaarschrift wordt ingediend tegen het

einde van de bezwaartermijn. Verrekening wordt automatisch 6 weken na de beschikingsdatum gestart als er op dat moment geen bericht is verwerkt dat er bezwaar is ingediend. De verwerking van bezwaarschriften vergt enige tijd, waardoor het kan voorkomen dat in zo'n geval de verrekening al is gestart. Bij de invoering van de 4^e tranche Awb is de termijn waarbinnen verrekening niet mag plaatsvinden verkort van 2 maanden naar 6 weken na de beschikking tot terugvordering (art. 30 en 28 AWIR).

2. problemen met het stopzetten van verrekening:

Om verschillende redenen en op verschillende Regiokantoren van de Belastingdienst gaat het mis als verrekeningen moeten worden stopgezet. Bijvoorbeeld:

- de verrekening wordt niet stopgezet, nadat er een persoonlijke betalingsregeling is getroffen;
- ondanks een lopende betalingsregeling wordt de verrekening niet stopgezet;
- een buiten invordering gestelde huurtoeslagschuld 2007 wordt toch met huurtoeslag voor het lopende jaar 2010 verrekend;
- een voorschot huurtoeslag 2010 wordt in het voorjaar stopgezet, vervolgens wordt het voorschot over heel 2010 teruggevorderd omdat (bij navraag, er wordt geen bericht van gestuurd) blijkt dat dit gebruikt is om een oude huurtoeslagschuld over 2006 te verrekenen.

Probleem is in al die gevallen dat het (bijna) niet lukt om die verrekeningen stopgezet te krijgen. Kennelijk is men bij de Regiokantoren niet altijd op de hoogte van deze regels.

In eerdere nieuwsbrieven is al gemeld dat betaling en invordering van AWIR-toeslagen geheel via de betalings- en invorderingskanalen van de Belastingdienst Blauw verlopen. Het is inmiddels bij de Belastingdienst Toeslagen (mede dank zij ons overleg) bekend dat de Regiokantoren van de Belastingdienst de regels voor de invordering / verrekening van Toeslagen verschillend c.q. fout hanteren. Begin december heeft er op het ministerie van Financiën overleg plaatsgehad met de Regiokantoren om deze problemen te bespreken en op te lossen. De hiervoor genoemde knelpunten zijn daarbij ingebracht. Het resultaat van dit overleg is nog niet bekend. Dit wordt uiteraard nauwlettend gevolgd.

Wel gloort er enige hoop dat er een contactpersoon of speciaal contactadres komt waar sociaal raadslieden hun probleemgevallen kwijt kunnen, d.w.z. die gevallen waarin het niet lukt om langs de gewone weg te komen tot een oplossing, die wel mogelijk moet zijn. Ook wordt er gewerkt aan de oplossing van het probleem dat na een besluit tot 'niet verder bemoeilijken' er toch weer verrekening volgt. De oplossing wordt gezocht in het invoeren van een speciale code.

In het LOSR-BDT overleg van 17 november meldde de BDT dat de invoering van het Nieuwe Toeslagensysteem (NTS) opnieuw is uitgesteld, omdat het nog niet voldoende betrouwbaar werkt. De verwachting is nu dat het in de loop van 2011 in werking gaat. Dit betekent dat ook 'mijntoeslagen.nl' later wordt ingevoerd. Verder meldde men dat het de bedoeling is dat de BDT in Utrecht vanaf 1 januari a.s. toegang krijgt tot het Invorderingssysteem van de Belastingdienst, waardoor men in Utrecht ook kan zien wat er op het gebied van invordering allemaal gebeurt. Voorlopig gaat het alleen om inzage en heeft de BDT geen verdere bevoegdheden. De bedoeling is dat op een later moment dit systeem ook ter inzage komt voor de Belastingtelefoon en de Toeslagenbalies bij de Regiokantoren.

Tenslotte: de wijziging van het begrip 'fiscaal partner' heeft voorlopig geen gevolgen voor de Toeslagen. Dit punt komt pas aan de orde, nadat het NTS operationeel is geworden.

Meer informatie:

- Contactpersonen **Hannah Oberzaucher** en **Caroline Terluin**

Wijziging samenstelling signaleringscommissie

De signaleringscommissie heeft helaas afscheid moeten nemen van Thea Runhaar (in verband met haar pensioen) en Debby van Schaik (in verband met een andere baan).

De LOSR dankt beide deelnemers voor hun grote inzet.

Gelukkig is de signaleringscommissie onmiddellijk versterkt met de volgende leden:

- **Saskia den Heijer**, Sociaal Raadslieden Rotterdam
- **Tamar Lieverst**, Maatschappelijke Dienstverlening Midden-Kennemerland
- **Christa Romani**, Sociaal Raadslieden Den Haag
- **Willem Ilmer** Sociaal Raadslieden Den Haag

Eerder verschenen nieuwsbrieven

- Nr. 1: 15 oktober 2009
- Nr. 2: 10 november 2009 (special incassokosten)
- Nr. 3: 3 december 2009
- Nr. 4: 8 december 2009 (special deurwaarders)
- Nr. 5: 3 februari 2010 (special toeslagen)
- Nr. 6: 8 april 2010
- Nr. 7: 11 juni 2010
- Nr. 8: 27 september 2010
- Nr. 9: 30 november 2010

Samenstelling signaleringscommissie

Voorzitter

André Moerman Rijnstad, welzijn en hulpverlening Arnhem

Leden

Caroline Terluin	Sociaal Raadslieden Schiedam
Chantal van Hulzen	Sociaal Raadslieden Nijmegen
Christa Romani	Sociaal Raadslieden Den Haag
Hannah Oberzaucher	Welzijn Eindhoven
Ingrid Phillips	Sociaal Raadslieden Den Bosch
Lucia Missana	CentraM
Maarten Bockting	Maatschappelijke dienstverlening Flevoland
Saskia den Heijer	Sociaal Raadslieden Rotterdam
Tamar Lieverst	Maatschappelijke dienstverlening Midden-Kennemerland
Willem Ilmer	Sociaal Raadslieden Den Haag

Gastleden

Corinne Berhiti	Stimulansz
Walter van den Berg	Nationale Ombudsman

Ondersteuning MOgroep W&MD

Ernst Radius
Sandra Wolfsen